

Lovforslag nr. L 76. Fremsat den 15. november 1984 af Ole Vagn Christensen (S), Jytte Andersen (S), Svend Auken (S), Bakholt (S) og Kaj Poulsen (S)

Forslag

til

Lov om ændring af lov om ferie og medhjælperloven

§ 1

I lov om ferie, jfr. lovbekendtgørelse nr. 352 af 2. juli 1981, som ændret ved lov nr. 89 af 14. marts 1984, foretages følgende ændring:

I § 2, stk. 1, nr. 3, indsættes efter »medhjælperloven«: », såfremt arbejdsforholdet er tiltrådt før den 1. maj 1985«.

§ 2

I medhjælperloven, jfr. lovbekendtgørelse nr. 115 af 19. marts 1980, foretages følgende ændring:

I § 11, stk. 7, indsættes som 2. pkt.:
»Reglerne kommer ikke til anvendelse på arbejdsforhold, der tiltrædes efter den 30. april 1985.«

§ 3

Loven træder i kraft den 1. maj 1985.

Bemærkninger til lovforslaget

Forslagsstillerne finder, at en inddragelse af medhjælperne under ferielovens feriebestemmelser er meget påkrævet. Det må anses for uhensigtsmæssigt at opretholde de særlige ferieregler for medhjælperne i den pågældende lov.

Ferieloven, som blev vedtaget den 13. april 1938, holdt en stor gruppe af arbejdere uden for lovens bestemmelser.

Allerede dengang blev dette forhold foreslået ændret fra forskellig side, men forgæves. I den dagældende ferielovs § 1, stk. 2, nr. 3, var de arbejds-kategorier, som var omfattet af medhjælperloven, holdt uden for ferielovens ferieregler. Begrundelsen for ikke at inddrage medhjælperne under ferieloven var, at medhjælperne havde det samme antal feriedage til rådighed som det, ferieloven kunne tilbyde.

Lige siden ferielovens gennemførelse i 1938 har forskellige partier med jævne mellemrum prøvet at få de grupper af arbejdere, som blev holdt uden for ferieloven, inddraget under denne lovs feriebestemmelser.

Senest ved forslag til folketingsbeslutning om ændring af lov om ferie med løn, lov om lærlinge-forhold og medhjælperlov, som blev fremsat den 15. oktober 1969 (jfr. Folketingstidende 1969-70, forhandlingerne sp. 675 og tillæg A sp. 681).

Forslaget var foranlediget af en redegørelse afgivet af det af arbejdsministeren den 12. maj 1967 nedsatte udvalg, som bl.a. foreslog personkredsen i ferieloven udvidet med lærlinge og medhjælperne under medhjælperloven.

De samvirkende danske Landbo- og Husmandsforeninger udtalte i den forbindelse:

»Efter Landbo- og Husmandsforeningernes opfattelse er der gode grunde for at bevare medhjælperlovens særlige feriebestemmelse.

For det første er medhjælperen ved bestemmelsen om, at ferieretten altid følger den aftalte arbejdsperiode, gunstigere stillet end lønmodtageren under ferieloven. Det er et gode, landbrugets medhjælperne altid har haft, og det er imod sædvane ved lov at forringe lønmodtageres arbejdsvilkår.«

Imidlertid må man i dag konstatere, at selve det forhold, at der er to sæt ferieregler, sammenholdt med ændringerne i ansættelsesforholdene for landbrugets medhjælperne og den deraf følgende tvivl om, hvorvidt ansættelsesforholdet er omfattet af medhjælperlov eller ikke, giver anledning til megen tvivl og mange retssager.

Det grundlæggende problem er vanskelighederne ved at definere en medhjælper entydigt i forhold til medhjælperlovens regler.

Ansættelsesforholdet i landbruget har ændret sig i takt med den almindelige samfundsudvikling. Derfor opfylder mange nye ansættelsesforhold ikke helt medhjælperlovens krav, og der kan derfor opstå berettiget tvivl om, hvorvidt et konkret ansættelsesforhold er omfattet af denne lov eller ikke.

Det giver igen anledning til mange retssager om udbetaling af feriegodtgørelse. Herved mister både arbejdstagere og arbejdsgivere en del af deres retssikkerhed ved tvivl om retsgrundlaget for deres indbyrdes ansættelsesforhold. I nogle tilfælde har en arbejdstager mistet feriegodtgørelse eller ferieret, og i andre tilfælde er sagerne endt med dobbelt udbetaling af feriepenge fra arbejdsgiverne.

Vestre landsret har i 1983 afsagt en principiel dom om mulighederne for at løse problemerne med hensyn til retsgrundlaget. Heri siges det, at man ikke kan træffe særftaler om, at ansættelsesforholdet reguleres efter medhjælperloven, medens feriereglerne reguleres efter de i ferieloven indeholdte bestemmelser.

I en kommentar til denne dom hedder det i Sammenslutningen af Arbejdsgivere i Landbrugets blad - Sala Nyt - fra november/december 1983, at denne retstilstand med vandtætte skodder mellem medhjælperlov og ferielov kan medføre utilsigtede konsekvenser, idet man her opererer med to sæt vidt forskellige ferieregler.

Der kan således anføres følgende grunde til at erstatte medhjælperlovens ferieregler med de i ferieloven indeholdte feriebestemmelser:

1. Den nævnte uklarhed, som gør både arbejdstagere og arbejdsgivere usikre om fortolkningen

- af feriereglerne i relation til ansættelsesforholdets karakter.
2. Det forhold, at feriereglerne i medhjælperloven bestemmer, at ferie skal holdes inden udgangen af ansættelsesforholdet. Herved svækkes begge parter retssikkerhed på grund af manglende kendskab til bestemmelsen og dens konsekvenser, der enten kan berøve arbejdstageren berettiget ferie eller kan give anledning til tvivl hos arbejdsgiveren om ferieretten.
 3. Ved skift fra arbejde under medhjælperloven til arbejde, hvor ferieloven gælder, vil arbejdstageren stå uden nogen feriepenge til at holde ferie for, når f.eks. fabrikken holder fabriksferie. Dette er med til at hæmme mobiliteten på arbejdsmarkedet.
På denne baggrund er nærværende lovforslag udarbejdet for at udrydde de mange tvivlstilfælde, som den nuværende retstilstand giver anledning til for både arbejdstagere og arbejdsgivere.